

# SOGNDAL-MANIFESTET

JA TILL ETT FRITT OCH GRÖNT NORDEN  
NEJ TILL EG-INTEGRATIONEN



# S O G N D A L - M A N I F E S T 1 9 9 1

JA TILL ETT FRITT OCH GRÖNT NORDEN  
NEJ TILL EG-INTEGRATIONEN

## Situationen i dagens värld

Nordens folk - knappt 23 miljoner människor - bor i ett av världens rikaste och mest utvecklade områden med en enastående kombination av kulturella och materiella resurser.

Det nordiska området ligger mellan tre existerande supermakter och en fjärde supermakt under etablering. Sovjet är under upplösning. Detta tolkas som en seger för Västerens konkurrensmodell. Japan försöker att efterlikna Västeren, men söker samtidigt efter en egen identitet. Väst-Europa intensifierar uppbyggnaden av EG-STATEN som en ekonomisk, politisk och militär union.

Utanför superstaterna växer världens befolkning explosivt. Skillnaden mellan rik och fattig befolkning ökar drastiskt. Samtidigt förstärks de fattiga ländernas beroende av de rika ländernas handelssystem och monetära system. Världssituationen är allvarlig. Vår konsumtionsinriktade och teknologiskt orienterade politik med bl a enorm vapenproduktion har skapat ett miljöhot och ett resursslöseri som hotar oss alla. Inom ramen för denna situation önskar EG utveckla sig till en ny supermakt, byggd på ökande konkurrens och konsumtion, kapitalets frihet och vinster samt en förstärkt satsning på den politik som har fört till miljöhot och resursutplundring.

## Norden måste välja väg

För att bemästra den allvarliga situationen behövs globalt samarbete, solidaritet med den tredje världen och andra sätt att tänka på än den politik, som har fört världen till randen av en katastrof. Inom de närmaste fem åren står Norden därför inför avgöranden, som kan komma att bestämma vår egen och världens framtid. I stället för att låta oss manipuleras av dominerande politiska och ekonomiska krafter, som avser att stänga oss inne innanför EG-muren, kan Nordens folk bygga vidare på den nordiska modellen och utveckla ett ekologiskt bärkraftigt samhälle inom det nordiska området. På så sätt kan vi behålla det **globala** perspektivet och ha blicken även på det som sker utanför EG.

## En ny tredje väg måste byggas

De kommunistiska regimernas sammanbrott legitimerar inte den hänsynslösa tillväxten och konkurrenskrafternas fria spel eller den starkes rätt, som nu gör sitt intåg på scenen. Statsmakternas tyranni får inte bli avlöst av penningväldets och kommersialismens envælde. Vi måste finna ett nytt sätt att organisera samhället på - ett sätt som väver samman ekonomi och ekologi. Båda begreppen betyder **hushållning** men ekonomi har kommit att handla om enbart ett penningkretslopp, som har blivit styrande för cirkulation av varor, verksamheter, energi och människor. Samtidigt är det nödvändigt att se på människans insatser i ljuset av den globala verkligheten. Våra erfarenheter, vår kunskap och våra värderingar måste

bestämma våra handlingar på alla plan. Nu måste Västeuropa ta en uppgörelse med sig själv. Nordens folk är självskrivna att gå i spetsen för den nödvändiga omställningen.

### Norden som scen för förnyelse

Ett självständigt Norden kan vara ett föregångsområde som utvecklar modeller för samhällsliga och teknologiska lösningar på många områden:

1. Utveckla **ekologisk ekonomi** i teori och praktik. Vi kan ta närheten på allvar och bestämma nivån underifrån. Det betyder användning av **minsta möjliga kretslopp** - inte bara för varor, tjänster och energi utan även för betalningsmedel. Ekologiskt tänkande och moral måste byggas in i hela det ekonomiska systemet.
2. Omforma nationalistiska impulser till ett fruktbart folkligt (demokratiskt) ansvar. I stora delar av världen löper berättigade krav på självbestämmande risken att bli trångsynt och hatiskt p g a frustration och maktlöshet.
3. Upprätta och bygga ut en ekologisk boendegemenskap, ekologiska kommuner, städer och byar på landsbygden. Norden är redan, internationellt sett, ett viktigt försöksområde för ekologiskt boende och livsföring.
4. Nordens välfärdsmodell måste förnyas. Solidaritetsprincipen måste upprätthållas. Omsorg, som arbete, ansvar och traditionsförmedling måste öka. Ökat värde av hemarbete och hushållskunskap är bl a nödvändig för att sänka den privata förbrukningen och utnyttja resurserna i en "grön ekonomi".
5. Miljövänlig ekonomi - teknologiskt byggd på förnyelsebara resurser - måste vidareutvecklas. Kärnkraften måste avvecklas. Norden har redan utvecklat sol-, vind- och biogasanläggningar, som har stor effektivitet. Brundtlandkommissionens krav på halvering av den rika världens energiförbrukning kan genomföras. Norden är självskriven som föregångare.
6. Norden kan utveckla system för varuproduktion och transport med kortare kretslopp och mindre miljöbelastning.
7. Omställning av jordbruk och industri till ekologisk drift. Vi kan visa vägen genom att göra våra egna samhällen ekologiskt bärkraftiga men också vara **vägvisare** för andra.
8. Vi kan visa hur **alla mänskliga krafter kan tas i bruk** och avskaffa arbetslösheten genom en utveckling som börjar längst ner - lokalt, regionalt och samhällsmässigt.
9. Norden med levande lokalsamhällen kan visa på en struktur som är
  - mindre sårbar och mindre manipulerbar
  - mindre förorenande och mindre främlingsskapande
  - resursbevarande
  - överskådlig och möjlig att på ett demokratiskt sätt kontrollera

- valutabesparande och frigörande i förhållande till kapitalkrafterna.

### Norden som brygga mellan folk

1. Vi vill verka för en demokratisering och upphöjning av FN och liknande internationella fora, som konferensen för säkerhet och samarbete i Europa (KSSE), och satsa på sådana samarbetsorgan mellan fria och självständiga nationer. Dessa bygger på det motsatta till en avsiktlig maktkoncentration i händerna på odemokratiska organisationer.
2. Vi kan arbeta för en världsordning som kännetecknas av icke-våld, stopp för vapenhandel och överflyttning av vapenmiljarderna till att bekämpa svält och sjukdomar.
3. Norden kan gå i spetsen för en avveckling av u-ländernas skuldbördor och utarbeta modeller för sådan utveckling och ett bistånd som inte skapar nytt beroende av i-länderna.
4. Vi kan bryta med den rika världens orientering mot ökad förbrukning. En ny, återhållsam kultur i i-länderna kan överföra resurser till den fattiga världen.
5. Nordens folk måste solidarisera sig med andra folk, som kräver självständig styrelse och föra talan för urbefolkningar och minoriteter som undertrycks av en hänsynslös maktpolitik.

### Norden måste gå främst

På vår dagordning står en folklig, ekologisk och social revolution. Livsvillkoren för vår gemensamma jord är hotade. Men det finns tillräcklig kunskap i världen för att vrida utvecklingen i en ansvarskännande riktning. Våra gemensamma resurser kan bevaras och framtidens generationer kan behålla de livsvillkor, som vår natur ger. Vi är alla förvaltare av jordens gemensamma naturtillgångar och av vårt gemensamma kulturarv.

I en global framtidsverkstad, där vi smider vår gemensamma framtid, kan det utvecklas ett samarbete med en liberalism, som kämpar för människans frihet hellre än för kapitalkrafternas frihet; med en konservatism som vill bevara mänskliga och kulturella värden hellre än privilegier; med en socialistisk och socialdemokratisk rörelse som representerar solidaritet hellre än förmynderi; med en radikalism som går till botten med problemen och med de gröna rörelserna, som tar med mänskliga och sociala hänsyn i den ekologiska helhetssynen. Alla kan delta rakt igenom politiska skiljelinjer. Ett självständigt Norden kan själv välja väg och ta framtiden i egna händer. Nordens folk kan gemensamt och i frihet göra sin del av Planeten Jorden till en ansvarskännande framtidsverkstad, en folklig modell av självbestämmande som omfattar jordklotet och de ännu ofödda generationerna.

Detta är den nordiska vision som presenterades i den ekologiska kommunen Sogndal i augusti 1991.

Vi önskar förstärka vår handlingsfrihet. Vi anser det vara vår rätt och plikt att söka efter självständiga nordiska lösningar.

DETTA ÄR OFÖRENLIGT MED NORDENS ANSLUTNING TILL EN EG-UNION.

### Den fjärde supermakten - EG-unionen

Under 1992 kommer EG att genomföra "den inre marknaden" och ta avgörande steg mot en egen statsbildning.

- EG-unionen skall byggas upp genom en gemensam inre marknad, som förutsätter att kapital, varor, tjänster och arbetskraft skall flyta fritt.

- Gemensamt valutasystem, centralbank, lagstiftningsmakt, ekonomisk politik, social- och kulturpolitik

- Gemensam utrikespolitik med gemensam militärmakt och gemensam inrikespolitik med gemensam polis; gemensamt medborgarskap för innevånarna, gemensam regering och president som mål.

Visionen är ett återskapande av **ROMARRIKET** med ett starkt och handlingskraftigt centrum samt en mur runt ett "fredens och handelns stora rum". Innanför muren skall utvecklas så likartade förhållanden som möjligt - förhållanden som givits den positivt laddade beteckningen harmonisering.

Det motsvarande negativt laddade begreppet är likriktning. Idén innebär massmarknader och stordriftsfördelar byggda på snabba handelsvägar. Den starka makten i centrum skall dels säkerställa freden inom detta stora rike, dels trygga det gemensamma ekonomiska rummet mot yttre fiender - ekonomiska såväl som militära sådana. Detta är en modell byggd på centralism och med en supermakt som kan uppträda som storpolitisk aktör utåt. Inåt kommer modellen att fungera som en centralstyrd stat med **illavarslande totalitära drag**. Det är en statsbildning där alla avgöranden fattas långt borta från de människor, som besluten angår. Målet förväntas vara uppnått omkring 1997.

### Norden

Norden markerar 1997 att det är 600 år sedan Kalmarunionen bildades. Detta skedde under yttre press från Hansamakten. De nordiska länderna samlades i en UNION. Denna union uppstod under press uppifrån och kändes mer som en tvångströja än som en ram för samarbete. Resultatet blev inbördeskrig i stället för att stärka sammanhållningen mot Hansamakten. Folkets kamp underifrån resulterade i nationell frigörelse. Vår nationella identitet och vår nordiska gemenskap växte fram genom denna frigörelseprocess. Det är en viktig bakgrund till att människor i Norden upplever begreppet "UNION" annorlunda jämfört med innevånarna i Centraleuropa. Norden är en enhet byggd på vår gemensamma historia.

### Nordens val

Vi upplever ett avgörande och historiskt vägval när vi blir ställda inför valet mellan **Nordens frihet**, byggd på samarbete mellan självständiga nationer, och

anslutning till "the United States of Europe". Tongivande ekonomiska och politiska krafter skapar en karikatyr av detta val när de framställer det som ett val mellan att ansluta sig till den nya EG-staten eller ställa sig utanför Europa och världen som en isolerad utkant. Det är helt andra problemställningar och frågor vi måste ta upp.

Frågan handlar om formen för **samarbete och handel mellan nationer**. För den enskilda människan handlar valet om huruvida man vill bo i ett litet och direktstyrt land eller i periferin av ett stort och fjärrstyrt land.

Kan vi inom EG-integrationen vidareutveckla det vi har byggt upp eller kommer denna integration att föra oss bort från våra egna nordiska traditioner? Våra traditioner är decentralisering och ett beslutsfattande som äger rum så nära människorna som möjligt. EGs modell består av en starkt centraliserad byråkrati som fattar alla beslut långt borta från de människor, det angår.

Kommer EG-systemet att innebära ett **nederlag för de värden** vi har stått för? EG bygger på centralisering av makt och kapital via likriktning (harmonisering) på alla områden, ända ner till den enskilda människan, som från barnsben skall ges en egen EG-identitet. I ord hyllar man mångfalden och kulturen som skall blomstra, men samtidigt ger man "kulturbidrag" för att först och främst stödja likriktningen och en gemensam EG-identitet - konkurrensmänniskan. Vad kommer att ske med vetenskapens frihet och möjligheterna till alternativt tänkande och handlande? En koncentration av mediamakten kommer också att tvingas fram. Central kontroll av hundratals miljoner människor är inte att möjlig utan total likriktning. Var tar då de nordiska frihetstraditionerna vägen?

I ljuset av EG-modellens likriktning kan den gemensamma poliskåren och militären tas i bruk mot oliktankande som försvarar den fria tanken, mot forskning och mot nationella, regionala och lokala uppror samt mot civil olydnad från grupper som protesterar mot likriktningen och fjärrstyrandet. Utåt kan vi även via den gemensamma militärmakten tvingas delta i militära aktioner som har till mål att upprätthålla kolonisering, utsuga och undertrycka fattiga u-länder. Är detta Nordens tradition?

EGs lösningar bygger inom alla områden på tanken om de stora enheternas och de centraliserade strukturernas fördelar, liksom en toppstyrd maktkoncentration. Toppen av maktpyramiden bestämmer vad som kan delegeras till lägre nivåer i systemet. Detta innebär ett omyndigförklarande av det nationella styrandet och det folkliga deltagandet. EG-staten är därför en konstlad, odemokratisk och farlig konstruktion, med möjlighet till talrika inre konflikter.

Vår nordiska tradition och samhällsmodell innebär globalt samarbete mellan självständiga och likvärdiga nationer. De frågor, som reser sig inför det val vi står inför, är långt mer omfattande än den debatt som hittills förts om EGs jordbruks- och fiskeripolitik, distrikts- och socialpolitik. Vid en sådan uppsplittring av debatten i detaljer som rör enbart vissa sidor av politiken förlorar man lätt den nödvändiga helhetssynen. Men även politiken inom enskilda områden berörs av EG-anpassning och -anslutning.

### Jordbrukspolitiken

Utifrån en syn som hyllar de stora enheternas fördelar har EGs jordbrukspolitik byggts på nedläggning av otaliga små jordbruk för att i stället satsa på stordrift.

Allt färre bönder producerar mer och mer. Detta har tvingat fram en ständigt ökad förbrukning av konstgödsel, växtskyddsmedel och kemikalier för att få större odlingar. Detta har inneburit föroreningar, förgiftningar och en enorm skada på matjorden, ökad sjuklighet bland husdjuren och matvaror av dålig och hälsoskadlig kvalitet. Skadorna inom denna typ av jordbruk har varit enorma. Överproduktion och dumpning av EGs jordbruksprodukter har skapat problem både inom i- och u-länderna. Genom att bygga på Nordens självständighet kan vi prioritera att bygga upp ett ekologiskt jordbruk, som skyddar jorden, växt- och djurlivet.

### Socialpolitiken

EG vilar på arbetsmarknadsfinansiering och privatförsäkringsmodeller. Stora grupper i befolkningen - arbetslösa, kvinnor i oavlönat vårdarbete, personer med deltidsarbete och andra - hamnar utanför detta system.

De nordiska länderna vilar på en välfärdsmodell som är solidarisk och skattefinansierad samt omfattar alla. Med nordisk självständighet kan vi upprätthålla denna modell. Med integrering i EG-systemet och "harmonisering" av skatter och avgifter, kommer det att bli omöjligt att upprätthålla den nordiska modellen.

EG-principerna om centralisering och ökande flyttningar skiljer generationerna från varandra och skiljer den enskilde från hennes hemvist och natur. På så sätt råkar den s k "informella" vården ut för EGs villkor - den vård som förvaltar och har ansvaret för barn och sjuka och som upprätthåller och utvecklar familjesammanhållning och kultur.

### Regionalpolitiken

EG vilar på en rad "stödåtgärder" som skall motverka att orterna på landsbygden dör ut. Detta skapar ett beroende av centralmakten och en byråkratisering. Vid EG-integrering övertar EG den makt som ligger i att övervaka stödet till näringslivet och det stöd som varje enskilt land har använt sig av för att vidmakthålla landsbygd och glesbygder. Nationalstatens egen landsbygdspolitik blir i praktiken undergrävd.

### Trafikpolitiken

EGs plan innebär att man vill effektivisera och öka trafiken, inte begränsa den. EG prioriterar centralisering och långa avstånd för varutransporter samt en trafikpolitik som hotar att kväva Europa och förstöra miljön.

### Valutapolitiken

EGs planerade valutaunion kommer att underlätta varu-, kapital- och

personströmmar. Men framtidens problem löses inte genom att öka denna ström utan tvärtom genom att trygga bygder och samhällen mot arbetslöshet och avflyttning. Då kommer lokala betalningssystem, räntefria sparkassor ägda av befolkningen och nationell kontroll av kapitalet att bidra i högre grad än centralbank och gemensam valuta.

### Miljöpolitiken

Genomförandet av EGs inre marknad accelererar energi- och resursförbrukningen mot en global katastrof. Det finns även en stor risk för att miljöfarligt avfall dumpas i Norden och i den tredje världen. Det grundläggande problemet är EGs prioritering av ekonomisk tillväxt framför miljöhänsyn. Detta demonstrerades med all tydlighet nyligen under EES-förhandlingarna då EG nekade att acceptera den begränsning av transittrafiken som Österrike och Schweiz finner vara nödvändig av miljöhänsyn.

EGs liberala bio-teknologilagor, som accepterar patent och monopol på liv samt att genmanipulerade organismer utplaceras i naturen, har oanade miljökonsekvenser.

### EG-parlamentet

EG-parlamentet fungerar nu enbart som en remissinstans, men föreslås få lagstiftande makt som en form för demokratisering. EG-parlamentet vilar på distans-principen. Det är ett parlament med en rad olika språk som skall finna lösningar för flera hundra miljoner människor som lever under högst skilda villkor. Förhandlingarna sker fjärran från dem det angår. Det är en parodi på demokrati/folkstyre.

### EGs propagandamaskin

Massmedia används nu i de nordiska länderna för att få till stånd en "gemensam europeisk identitet", och det spelas på vår "tillhörighet" till Europa. Målet är att förbereda för det gemensamma medborgarskapet och att uppnå ett "ja" i kommande folkomröstningar. Ledande politiker och organisationsfolk i Norden deltar ofta kritiklöst i denna propaganda. Detsamma sker i Öst-europa där den politiska frigörelsen har följts av en katastrofal arbetslöshet och en social upplösning, som utgör en grund för desperation och desperata lösningar. **MARKNADSEKONOMI** har blivit lösenordet och den ideologi som skall ge svaret på alla problem.

### Marknadsliberalismen som lösningsmodell

MARKNADSEKONOMI är inte någon trollformel som kan ersätta demokratiska sociala och ekologiska nätverk, vilka tar generationer att bygga upp. Om den demokratiska makten inte används för att styra kapitalkrafterna kan hela nätverket och den sociala välfärden mycket snabbt falla samman. Kapitalet tänker inte.

Att tänka på samhällslösningar som tar hänsyn till naturens förmåga, människorna och solidariteten är något vi människor själva måste ta ansvar för. Samhällsutvecklingen kan aldrig överlämnas till marknadskrafterna

eller "kapitalets fria rörelse". Resultatet blir då penningmaktens förmynderi över den enskilda individen.

NEJ TILL FORTSATT EG-INTEGRERING!

Vi måste väcka och samla motkrafterna hos våra landsmän.

FOLKRIKSDAGEN UPPMANAR ALLA I NORDEN ATT RÖSTA NEJ TILL EES, EG-MEDLEMSKAP, EG-UNION VID DE FOLKOMRÖSTNINGAR SOM KOMMER.

\* Bara Nordens starka tradition för folkupplysning - och för civil olydnad när det verkligen gäller! - ger hopp om att kunna stoppa Egs "mega-maskin" och dennas programmerade, manipulerande propaganda-offensiver.

\* Nordisk Folkrikisdag i Sogndal 1991 uppmanar Nordens nio folk att samlat avvisa och slå tillbaka propagandan för EGs nya samlade stat; unionen som tar sikte på att bli den fjärde supermakten.

\* Vi vill inte villkorslöst sugas in i ett främmande maktsystem. Allt tal om "nödvändighet" och om "tåg som går" ifrån oss medan vi står kvar på perrongen, är en del av manipulationen.

Vi måste göra de nordiska folkrörelserna till en rörelse som får genomslagskraft genom att vi gemensamt antar utmaningarna. Risken för Nordens folk är att EG-integrationen kommer först. Vi måste därför börja med att mobilisera oss och säga ett gemensamt NEJ till EG-staten och supermaktsplanerna i dagens och framtidens Europa.

Nästa steg är att förfina processen genom att förverkliga en alternativ samhällsutveckling. Vi skall inte bygga en konstlad produkt utan sätta igång en process som bygger på våra egna gemensamma grundläggande värden och våra nordiska samhällen och erfarenheter. Det kan ingen utanförstående EG-teknokrat göra i vårt ställe!

Det är vi som känner Norden!

Det är vi som måste skapa framtidens Norden!



